

CO₂-Prestatieladder

Verslag 2023

Organisatie:	Gemeente Zeist
Contactpersoon:	Bart van Geleuken
Adviseur:	Joris van Hees & Bas de Gooijer
Adviesbureau:	De Duurzame Adviseurs
Publicatiedatum:	14-11-2023
Versie:	1.0

**de duurzame
adviseurs**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding van de CO₂-Prestatieladder	4
2 Managementbeoordeling	5
2.1 <i>Significante wijzigingen</i>	5
2.1.1 Actuele organizational boundary	5
2.1.2 Referentiejaar	5
2.1.3 Plan van aanpak en CO ₂ -reductiedoelstellingen	5
2.1.4 Actieve projecten met gunningvoordeel	5
2.2 <i>Prestaties</i>	5
2.2.1 CO ₂ -emissies, energieverbruik en energiebeoordeling	5
2.2.2 Energiebeleid en voortgang	5
2.2.3 Communicatie	5
2.2.4 Initiatieven	5
2.3 <i>Doeltreffendheid en toereikendheid van middelen</i>	6
2.4 <i>Status van acties uit voorgaande managementbeoordelingen</i>	6
2.5 <i>Bevindingen uit de interne audit</i>	6
2.6 <i>Bevindingen uit voorgaande externe audits</i>	7
2.7 <i>Kansen voor verbetering</i>	7
2.8 <i>Output management</i>	7
2.9 <i>Budgetten en investeringen</i>	8
3 Leeswijzer	9
4 Beschrijving van de organisatie	10
4.1 <i>Introductie</i>	10
4.2 <i>Verantwoordelijke</i>	10
4.3 <i>Organizational boundary</i>	10
4.4 <i>Organisatiegrootte</i>	11
4.4.1 Groottebepaling	11
4.4.2 Vrijstelling van normen	11
4.5 <i>Projecten met gunningvoordeel</i>	11
5 Rapportage van de CO₂-emissie-inventaris	12
5.1 <i>Rapportage volgens ISO 14064-1</i>	12
5.2 <i>Referentiejaar en rapportagejaar</i>	12
5.2.1 Significante veranderingen en herberekeningen	12
5.3 <i>Kwantificeringsmethoden</i>	13
5.3.1 Veranderingen van kwantificeringsmethoden	13
5.4 <i>CO₂-emissie berekeningen</i>	13
5.4.1 CO ₂ -emissies	13
5.4.2 Uitsluiting van overige GHG-emissies	14
5.5 <i>Verbranding van biomassa en GHG-verwijderingen</i>	14
5.6 <i>Onzekerheden en impact</i>	14
5.7 <i>Verificatie</i>	14

6 Voortgang en ambitiebepaling	15
6.1 Ambitie.....	15
6.1.1 Vergelijking met sectorgenoten	15
6.1.2 SKAO maatregellijst.....	15
6.2 CO ₂ -reductiedoelstellingen en voortgang	15
6.2.1 Hoofddoelstelling	15
6.2.2 Subdoelstellingen	16
6.3 Energiebeoordeling	16
6.3.1 Energieverbruik.....	16
6.3.2 Identificatie grootste energiestromen	16
6.3.3 Analyse elektriciteitsverbruik.....	17
6.3.4 Analyse gasverbruik.....	21
6.3.5 Analyse wagenpark en bedrijfsmiddelen	22
6.3.6 Energie reductiedoelstelling	23
6.4 Conclusie ambitiebepaling	23
Disclaimer & Colofon	24
Bijlagen	25
Bijlage A – Organizational boundary	25
Beschrijving gemeentelijke organisatie.....	25
Coalitie Gemeente Zeist	25
Vaststelling organisatiegrens	25
Verbonden partijen.....	25
Vastgoed	29
Wagenpark en materieel	29
Openbare verlichting	29
Gemalen en pompen.....	29
Vaststellen Organizational Boundary	30

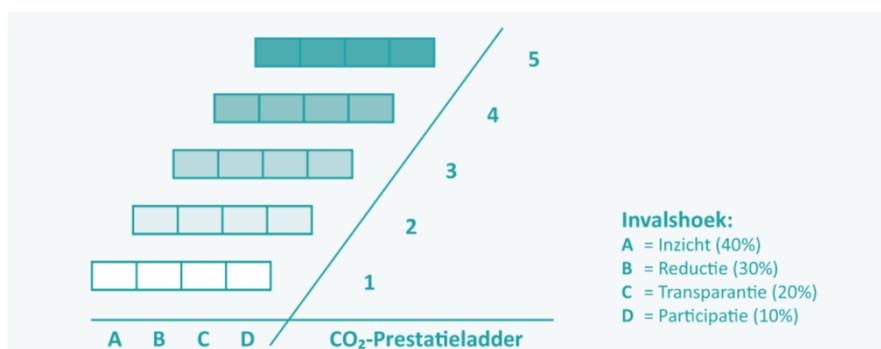
1 Inleiding van de CO₂-Prestatieladder

De CO₂-Prestatieladder is een managementsysteem dat zich richt op CO₂-reductie, energiebesparing en het gebruik van duurzame energie binnen de bedrijfsvoering en in projecten en in de keten. Het systeem vereist continue verbetering van inzicht, verdere CO₂-reductiemaatregelen, communicatie en samenwerking in de bedrijfsvoering. Het helpt organisaties met het structureren van interne bedrijfsprocessen rondom verduurzaming en het opzetten van duurzaamheidsverslaggeving met een focus op CO₂. Naast het maatschappelijke belang van duurzaamheid biedt het ook kansen voor het inspireren van interne en externe belanghebbenden, onderscheiding ten opzichte van concurrenten, kostenbesparing en het voldoen aan wetgeving. Daarnaast kan het certificeren op de CO₂-Prestatieladder voordeel opleveren in aanbestedingen van (publieke) opdrachtgevers. Hoe meer een organisatie zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vijf niveaus, waarbij niveau één, twee en drie zich richten op de eigen organisatie en niveau vier en vijf een stap maken naar de keten van de organisatie. Om de ladder te beklimmen naar een volgend niveau moet aan alle verplichte normen van onderliggende niveaus worden voldaan. Ieder niveau omvat de volgende vier invalshoeken:

- A. Inzicht** maakt een organisatie bewust van de eigen CO₂-prestatie, de risico's en kansen, biedt de organisatie informatie die ze kan gebruiken voor het formuleren van effectieve doelstellingen en maatregelen om de CO₂-uitstoot te reduceren, en waar de communicatie en samenwerking zich op dient te richten. Invalshoek A stimuleert organisaties om eigen uitstoot en in de keten te kennen. De organisatie realiseert continue verbetering in de diepgang, reikwijdte en efficiëntie van inzicht en kwaliteit van de emissie-inventaris.
- B. Reductie** creëert kansen voor het terugdringen van energieverbruik en CO₂-uitstoot, en bevordert samenwerking zodat de meest efficiënte opties voor reductie in de keten worden aangepakt. De organisatie realiseert continue verbetering van de efficiëntie van maatregelen, in het vaststellen en behalen van doelen en het aantonen van voortgang op doelstellingen en maatregelen.
- C. Transparantie** stimuleert de creatieve betrokkenheid van medewerkers. Ook weten organisaties van elkaars inzet, en kan een organisatie door anderen worden aangesproken op de ambities en vorderingen. De organisatie realiseert continue verbetering in de diepgang en verspreiding van de communicatie en in het verwerken van inbreng van de interne en externe belanghebbenden.
- D. Participatie** laat een organisatie investeren in samenwerking, delen van eigen kennis en daar waar mogelijk gebruikmaken van kennis die elders is ontwikkeld. De organisatie realiseert continue verbetering in het selecteren van nuttige initiatieven en het toepassen van de kennis in de organisatie.

Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder. In onderstaand figuur wordt bovenstaande tekst schematisch weergegeven met de bijbehorende weging van de invalshoeken voor certificering (bron: Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1, SKAO).

2 Managementbeoordeling

De managementbeoordeling van de CO₂-Prestatieladder vindt jaarlijks plaats om de continue geschiktheid, toereikendheid, doeltreffendheid en afstemming met de strategische richting van de organisatie te bewerkstelligen. Deze beoordeling is onderdeel van onze Plan-Do-Check-Act cyclus.

2.1 Significante wijzigingen

2.1.1 Actuele organizational boundary

Zie paragraaf [4.3](#).

2.1.2 Referentiejaar

Zie paragraaf [5.2](#).

2.1.3 Plan van aanpak en CO₂-reductiedoelstellingen

Zie paragraaf [6.2](#).

2.1.4 Actieve projecten met gunningvoordeel

Zie paragraaf [4.5](#).

2.2 Prestaties

2.2.1 CO₂-emissies, energieverbruik en energiebeoordeling

CO₂-emissies

Zie paragraaf [5.4](#).

Energieverbruik en energiebeoordeling

Zie paragraaf [6.3](#).

2.2.2 Energiebeleid en voortgang

CO₂-reductiedoelstelling en voortgang

Zie paragraaf [6.2](#).

De organisatie ligt in lijn met de beoogde doelstelling. De trend vanaf 2013 laat een hoopvolle daling zien. Bij het opstellen van de doelstelling t/m 2028 is rekening gehouden met eventuele knelpunten bij o.a. het aardgasvrij maken van panden.

Energie reductiedoelstelling

Zie paragraaf [6.3](#).

De reductiedoelstelling wat betreft energieverbruik is wat betreft de gemeente een hoger ambitieniveau. De weg naar een CO₂-neutrale gemeente is ingezet en wordt in de nabije toekomst naar verwachting zo goed als behaald. Het reduceren van het daadwerkelijke energieverbruik is al een belangrijk thema en dat zal de aankomende jaren steeds meer toenemen. Dat geldt ook voor de concrete acties en daarmee voortgang.

2.2.3 Communicatie

Er wordt tenminste halfjaarlijks intern en extern gecommuniceerd over de CO₂-footprint, de voortgang van het plan van aanpak en de doelstellingen, de mogelijkheid van individuele bijdrage van medewerkers en de initiatieven. Dit gebeurt conform het hiervoor opgestelde communicatieplan. Deze communicatie omvat ook de projecten met gunningvoordeel indien aanwezig. Daarnaast worden op de website van de SKAO en op de eigen website de verplichte internetpublicaties geplaatst.

2.2.4 Initiatieven

Zeist is lokaal, regionaal en landelijk actief om kennis en innovatie op het gebied van CO₂-reductie te vergaren en uit te wisselen. Voor het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed komen regelmatig andere gemeenten op bezoek om zich te informeren over onze aanpak van energiebesparing en de weg naar een aardgasvrije toekomst.

Enkele belangrijke netwerken waar Zeist aan deelneemt om onder meer kennis uit te wisselen over CO₂-reductie zijn de volgende:

- ODRU: Omgevingsdienst Regio Utrecht: uitvoeringsorganisatie voor onder meer energiebeleid voor regiogemeenten
- Manifest MVOI: duurzaam inkopen en aanbesteden gemeente
- Convenant toekomstbestendig bouwen: regionale ambities voor duurzaam bouwen
- Regionaal financiële ontzorging (samenwerking energiebesparing vijf gemeenten)
- Energiedienstencentrum provincie Utrecht: overstap naar aardgasvrij
- Energized TU-Delft: ontwerpproces digitale interventies energiebesparing
- Regionale Energie Strategie RES: ontwikkeling van kennis en beleid over de aanpak van de energietransitie richting CO₂-neutraal
- OER A28 en OER A12: duurzame energie langs Rijksinfrastructuur
- U10/U16: regionale samenwerking provincie Utrecht

Deelname aan deze en andere vormen van samenwerking en kennisontwikkeling en – uitwisseling maakt integraal onderdeel uit van de werkzaamheden van medewerkers. Hiervoor is jaarlijks budget beschikbaar, wat in deze managementbeoordeling geaccordeerd wordt in het kader van de beleidscyclus (Begrotingsbehandeling).

2.3 Doeltreffendheid en toereikendheid van middelen

De projectleider heeft beoordeeld dat het CO₂-reductiesysteem werkt naar behoren naar aanleiding van de bevindingen uit de interne audit met betrekking tot de doelstellingen per eis. Wel is er vastgesteld dat de gemeente behoefte heeft aan een energie coördinator om verschillende acties uit te zetten en regie te nemen. Tot nu toe wordt deze taak vooral uitgevoerd door een medewerker van de afdeling Vastgoed.

Daarnaast geeft het (per halfjaar) in kaart brengen van de emissiestromen veel inzicht in de energieverbruiken en geeft het handvatten om het verbruik gericht te reduceren. De interne communicatie over dit onderwerp draagt bij tot het vergroten van de bewustwording onder de medewerkers. Het certificaat is nog steeds van belang voor duurzaamheidsambities. Om deze redenen vindt de projectleider het relevant om het certificaat te verkrijgen en te behouden. Naast de behoefte aan een energie coördinator is er geen behoefte aan extra middelen (tijd en opleiding) om dit te realiseren.

2.4 Status van acties uit voorgaande managementbeoordelingen

Dit is het eerste certificeringsjaar van de gemeente Zeist. Daarmee valt er nog niks te melden over voorgaande jaren.

2.5 Bevindingen uit de interne audit

De interne audit is uitgevoerd op 20-10-2023 door Lara Starink, werkzaam bij De Duurzame Adviseurs. De auditee was Bart van Geleuken. Hieruit kwamen de volgende bevindingen:

- Data voor twee verbonden partijen ontbreekt
- Interne communicatie dient nog uitgevoerd te worden
- Externe communicatie (website) dient nog uitgevoerd te worden
- Participatie in beeld brengen
- SKAO pagina inrichten

Deze punten zijn inmiddels conform vereisten uitgevoerd of verantwoord (m.u.v. communicatie). De verificatie van de CO₂-emissie-inventaris zal plaatsvinden tijdens de externe audit.

2.6 Bevindingen uit voorgaande externe audits

Dit is het eerste certificeringsjaar van de gemeente Zeist. Daarmee valt er nog niks te melden over voorgaande jaren.

2.7 Kansen voor verbetering

Wat betreft de totstandkoming van de footprint is er een aantal verbeteringskansen te definiëren. De datakwaliteit van de gas- en elektraverbruiken is namelijk niet optimaal. Dit is te wijten aan het feit dat de gemeente Zeist werkt met verschillende monitoringsapplicaties, met verschillende resultaten als gevolg. Er dient een keuze gemaakt te worden in de applicatie die leidend gaat zijn voor de verbruiken.

Daarnaast dient er een verantwoordelijk persoon of afdeling aangewezen te worden om het energieverbruik te monitoren. Momenteel is dit niet voldoende geborgd in de organisatie en wordt bijvoorbeeld de aansluitingenlijst niet voldoende up-to-date gehouden.

Een ander aandachtspunt is dat er een aantal verbruikslocaties zijn (37) waar geen slimme meter of handmatige opname van meterstanden beschikbaar is. Voor deze adressen wordt er gewerkt met een standaard jaarverbruik (SJV), echter is deze indicatie verouderd en daarmee zeer waarschijnlijk niet accuraat.

Verbonden partijen binnen boundary

Een aantal verbonden partijen binnen de boundary (SRO en RDWI) zijn niet in staat gebleken om (op tijd) data aan te leveren voor de CO₂-footprint. Zaak voor volgende certificeringscyclus is om hier extra aandacht aan te besteden en deze vraag op tijd uit te zetten, wellicht via een andere weg.

2.8 Output management

De eerste ervaring met de certificering van de CO₂-prestatieladder is mede de aanleiding om de volgende concrete acties te ondernemen:

Inhoudelijk

De komende jaren zal de kwaliteit van de data en de registratie hiervan verder verbeterd worden (zie 2.7). Dat geldt ook voor de data die nu voor het eerst verkregen zijn van de vier aangesloten organisaties (GR'en, zie bijlage A). Ook na het afsluiten van de dataverzameling voor deze eerste audit, is nog informatie van deze organisaties gekregen.

Zeist stelt al jaren een CO₂-voetafdruk op, deze zal verder verfijnd en verbeterd worden.

Daarnaast stelt de gemeente volgend jaar een nieuw Klimaatplan Zeist op, dat een verdere uitwerking bevat van de huidige stand van zaken van het gemeentelijk energieverbruik en van de doelen en acties voor de korte en langere termijn. De data die nu verzameld zijn, worden ook gebruikt voor het Klimaatplan Zeist.

Zeist streeft naar 'energieneutraal' in 2030. Omdat veel gemeentelijk vastgoed al voorzien is van zonnepanelen, betekent dit naast energiebesparing en gebouwgeboden opwek, dat extra opwek van duurzame energie nodig is, bijvoorbeeld door participatie in een lokaal duurzaam energieproject. In het Klimaatplan Zeist wordt dit uitgewerkt.

De tussendoelstelling van 60% CO₂-reductie lijkt vooralsnog haalbaar, gezien de grote stappen die gezet zijn en die de komende jaren gezet worden met vooral het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed, openbare verlichting en de elektrificatie van het wagenpark.

Organisatorisch

De interne organisatie wordt verder verbeterd door een gemeentelijk energie coördinator aan te stellen. Deze zal het energiemangement verder uitbouwen en deels het werk overnemen van de huidige medewerker vastgoed, die de jaarlijkse CO₂-voetafdruk heeft opgesteld.

De energie coördinator gaat ook een netwerk of projectgroep coördineren om de dataverzameling te verbeteren. Dit netwerk bestaat intern uit medewerkers van de diverse werkvelden (vastgoed, beheer openbare ruimte en riolering, wagenpark, facilitair, communicatie). Daarnaast wordt de dataverzameling en het ambitieniveau met de vier aangesloten organisaties georganiseerd.

Communicatief

De dataverzameling zoals hierboven genoemd is niet het hoofddoel: het gaat om het continu zetten van stappen naar een energieneutrale gemeentelijke organisatie.

Het op te stellen Klimaatplan Zeist is ook het beleidskader voor communicatie intern en extern. De geoperationaliseerde doelen en acties zijn met de tot nu toe geboekte voortgang in CO₂-reductie de basis om intern maar vooral aan de samenleving te laten zien dat de gemeente het goede voorbeeld geeft. Bestaande en nieuwe netwerken (zie 2.2.4) zullen dan ook actiever worden benut om anderen te inspireren en om onszelf te laten inspireren.

2.9 Budgetten en investeringen

Voor het uitvoeren van het plan van aanpak, het behouden van het CO₂-Prestatieladder certificaat en participatie aan initiatieven hebben we als directie een budget beschikbaar gesteld. De kosten voor het jaarlijks onderhouden van de CO₂-Prestatieladder zijn als volgt:

€ 2.400,--	Kosten certificering per jaar (prijspeil 2023)
€ 159,72	Contributie SKAO (jaarbijdrage 2023)
Uren	Initiatieven

De eventuele besparingen die de maatregelen opleveren, worden waar het kan gebruikt om te investeren in nieuwe maatregelen.

Ondertekening

Kenmerk:	Managementbeoordeling 2022
Datum:	10-11-2023
Versie:	1.0

Handtekening

A. Van Doorn
Teammanager Energie en Duurzaamheid
Gemeente Zeist

Naam en functie

3 Leeswijzer

Dit dossier is opgebouwd uit verschillende documenten. In dit hoofdstuk wordt toegelicht welk doel elk document dient.

CO₂-verslag

Dit CO₂-verslag omvat de tekstuele informatie ter ondersteuning van het CO₂-managementsysteem. De opbouw van dit document is als volgt:

1. Introductie van de CO₂-Prestatieladder
2. Directiebeoordeling
3. Leeswijzer van de verschillende documenten in het dossier
4. Beschrijving van de organisatie
5. Rapportage van de CO₂-emissie-inventaris conform ISO 14061-1
6. Voortgang en ambitiebepaling

Bijlage A: Toelichting van de organizational boundary

CO₂-dashboard

Het Excel document "CO₂-dashboard" omvat de scope 1, 2 en business travel CO₂-emissies en energieverbruiken en de voortgang hiervan. In het tabblad "data" worden de brongegevens ingevoerd en gekoppeld aan de juiste CO₂-emissiefactoren van dat jaar vanuit het tabblad "input keuzevariabelen".

Acties, planning en verantwoordelijkheden

Het Excel document "Acties, planning en verantwoordelijkheden" omvat de stuurcyclus en het energiemanagement actieplan voor het onderhouden van het CO₂-managementsysteem. Hierin worden acties, planning en verantwoordelijkheden omschreven, belanghebbenden geïdentificeerd en wordt een checklist met de verplichte communicatie bijgehouden. Verder wordt de dataverzamelingsprocedure vastgelegd en het plan van aanpak voor CO₂-reductiemaatregelen inclusief berekening van de CO₂-reductiedoelstellingen omschreven.

4 Beschrijving van de organisatie

4.1 Introductie

Zeist is een plaats en gemeente in het midden van de Nederlandse provincie Utrecht. De gemeente Zeist ligt in het bosrijke gebied van de Utrechtse Heuvelrug en heeft daardoor buiten de woonkernen een overwegend 'groen' karakter. Naast de hoofdplaats Zeist telt de gemeente vier dorpen: Austerlitz, Bosch en Duin, Den Dolder en Huis ter Heide.

De gemeente telt meer dan 65.000 inwoners en heeft een oppervlakte van bijna 50 km².

De gemeentelijke organisatie had in 2022 481 FTE in dienst. Dit is inclusief de inhuur (ook de sociaal domein medewerkers die officieel bij de andere werkgevers zoals Youkk en MEE in dienst zijn, zo'n 100 medewerkers).

Voor de CO₂-footprint zijn we uitgegaan van de gehele gemeentelijke organisatie van de gemeente Zeist. Hieronder wordt toegelicht wat er onder gemeentelijke organisatie wordt verstaan:

- **Gemeentelijke organisatie.** Dit houdt in alle locaties waar de medewerkers van de gemeente werkzaam zijn.
- **Vastgoed** dat in het beheer is van de gemeente Zeist. In de vastgoedlijst van de gemeente is opgenomen van welke panden de gemeente eigenaar is en welke panden er worden gehuurd.

4.2 Verantwoordelijke

Bart van Geleuken is de interne verantwoordelijke voor het beheren van de CO₂-Prestatieladder. Deze persoon draagt verantwoordelijkheid voor het uitzetten van taken, toewijzen van verantwoordelijkheden en het rapporteren aan het management. Voor het opstellen van alle bijbehorende documentatie voor het behalen van niveau 3 op de CO₂-Prestatieladder wordt de organisatie ondersteund door het adviesbureau De Duurzame Adviseurs.

4.3 Organizational boundary

De organizational boundary is opgesteld volgens de eisen van *Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1, hoofdstuk 4*. Daarbij is de *Bijlage bij de Praktische Gids voor overheden m.b.t. verbonden partijen (1 april 2021)* toegepast.

De organizational boundary zoals deze op het certificaat wordt vermeld is als volgt:

- **Gemeente Zeist**

Met de volgende werklocaties:

- Gemeentehuis
Het Rond 1 3701 HS Zeist
- Gemeentewerf (onderhoud werkplaatsen voor de servicedienst en opslagterrein)
Van Renneselaan 32 te Zeist
- Gemeentelijke begraafplaats en crematorium Zeister Bosrust
Woudenbergseweg 46, 3707 HX, Zeist

Gemeenschappelijke regelingen:

- Regionale Dienst voor Werk en Inkomen (RDWI) – 46,10%
- Reinigingsbedrijf Midden-Nederland (RMN) – 23,90%
- Biga Group B.V. (BIGA) – 45,83%
- Zwembad Dijnseburg (SRO) – 50%

Bestaande uit de volgende materiele bezittingen die in eigendom zijn van de gemeente:

- Vastgoed
- Wagenpark en machines
- Openbare verlichting
- Pompen en gemalen

De volledige analyse is te vinden in Bijlage A van dit document.

4.4 Organisatiegrootte

4.4.1 Groottebepaling

De CO₂-Prestatieladder onderscheidt kleine, middelgrote en grote organisaties op basis van CO₂-uitstoot binnen de vastgestelde organizational boundary. Dit wordt gedaan volgens onderstaande tabel. Hierbij wordt eerst vastgesteld of de organisatie behoort tot de categorie "diensten" of tot de categorie "werken/leveringen" (conform Richtlijn 2014/24/EU). Gemeente Zeist behoort tot de categorie diensten.

	DIENTEN	WERKEN/LEVERINGEN
Kleine organisatie (K)	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal ($\leq$) 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot <i>van de kantoren en bedrijfsruimten</i> bedraagt maximaal ($\leq$) 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot <i>van alle bouwplaatsen en productielocaties</i> bedraagt maximaal ($\leq$) 2.000 ton per jaar.
Middelgrote organisatie (M)	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal ($\leq$) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot <i>van de kantoren en bedrijfsruimten</i> bedraagt maximaal ($\leq$) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot <i>van alle bouwplaatsen en productielocaties</i> bedraagt maximaal ($\leq$) 10.000 ton per jaar.
Grote organisatie (G)	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar.	Overig

De CO₂-uitstoot is te vinden in de CO₂-emissie-inventaris rapportage in het document "CO₂-dashboard". Met deze uitstoot valt de organisatie in de categorie **middelgroot**.

4.4.2 Vrijstelling van normen

Voor niveau 3 gelden geen vrijstellingen van normen.

4.5 Projecten met gunningvoordeel

Een project met gunningvoordeel is een project van een organisatie waarbij de CO₂-Prestatieladder een rol heeft gespeeld in de aanbesteding. Hierbij is het niet relevant of het gunningvoordeel wel of niet doorslaggevend is geweest bij het verkrijgen van de opdracht, of op welke manier de CO₂-Prestatieladder in de aanbesteding is gevraagd.

Met deze definitie in het achterhoofd, liepen er geen projecten met gunningvoordeel.

5 Rapportage van de CO₂-emissie-inventaris

5.1 Rapportage volgens ISO 14064-1

De CO₂-emissie-inventaris rapportage is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1, paragraaf 9.3.1. In onderstaande tabel is een kruistabel gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064-1 en de vermelding in dit dossier.

ISO 14064-1 §9.3.1	BESCHRIJVING	VERMELDING
A	Description of the reporting organization	Verslag, H4
B	Person or entity responsible for the report	Verslag, §4.2
C	Reporting period covered	Verslag, §5.2
D, E	Documentation of organizational and reporting boundaries, including criteria to define significant emissions	Verslag, §4.3
F	Direct GHG emissions	CO ₂ -dashboard, tabblad "CO ₂ -emissie-inventaris", totaal scope 1 en Verslag, §5.4.1
G	Treatment of biogenic CO ₂ emissions and removals	Verslag, §5.5
H	GHG removals	Verslag, §5.5
I	Exclusion of sources or sinks	Verslag, §5.4.2
J	Indirect GHG emissions	CO ₂ -dashboard, tabblad "CO ₂ -emissie-inventaris", totaal scope 2 en business travel, en Verslag, §5.4.1
K	Base year	Verslag, §5.2
L	Changes and recalculations	Verslag, §5.2.1
M	Quantification approaches	Verslag, §5.3
N	Changes to methodologies	Verslag, §5.3.1
O, T	Emission or removal factors used	Verslag, §5.3
P, Q	Uncertainties	Acties, planning en verantwoordelijkheden, tabblad "dataverzameling", en Verslag, §5.6
R	Statement in accordance with ISO 14064-1	Verslag, §5.1
S	Verification	Verslag, §5.7

5.2 Referentiejaar en rapportagejaar

Het jaar 2022 dient als referentiejaar voor de CO₂-reductiedoelstellingen en het monitoren van de CO₂-uitstoot. Dit rapport betreft rapportagejaar 2022. Alle volgende paragrafen in dit hoofdstuk betreffen het rapportagejaar zoals hier vermeld en de organisatie zoals omschreven in hoofdstuk 4 van dit CO₂-verslag.

5.2.1 Significante veranderingen en herberekeningen

Dit is het eerste certificeringsjaar van Gemeente Zeist. Indien er in de toekomst wijzigingen plaatsvinden in de keuze van het referentiejaar en de berekeningen van CO₂-emissies van dat jaar en daaropvolgende jaren wordt dat hier omschreven.

5.3 Kwantificeringsmethoden

Voor het kwantificeren van de CO₂-uitstoot is gebruik gemaakt van een Excelmodel waarbij alle energieverbruiken worden omgerekend naar CO₂-emissies. De bronnen van de energieverbruiken worden vermeld in het Excel document van de CO₂-emissie-inventaris van de organisatie. De emissiefactoren van de website www.co2emissiefactoren.nl worden gehanteerd, zoals omschreven in handboek 3.1 van de CO₂-Prestatieladder en volgens de toepassing zoals omschreven op www.co2emissiefactoren.nl. Omdat het gaat om specifieke emissiefactoren op nationaal niveau, zijn de gehanteerde emissiefactoren zeer geschikt voor het omrekenen van de data van de broeikasgas activiteiten naar de daarmee gepaard gaande CO₂-emissies. De emissiefactoren van de organisatie zullen te allen tijde meegaan met wijzigingen in de emissiefactoren van handboek 3.1 en daaropvolgende handboeken van de CO₂-Prestatieladder.

Er zijn geen verwijderingsfactoren van toepassing.

5.3.1 Veranderingen van kwantificeringsmethoden

Dit is het eerste certificeringsjaar van Gemeente Zeist. Daarmee hebben er nog geen eventuele wijzigingen plaatsgevonden in kwantificeringsmethoden.

5.4 CO₂-emissie berekeningen

5.4.1 CO₂-emissies

In onderstaande tabel zijn de verbruiken en bijbehorende CO₂-emissies weergegeven voor scope 1, 2 en business travel.

OVERZICHT CO ₂ -EMISSIONS - GEMEENTE ZEIST (ZONDER GR'en)					2022 Heel jaar
TYPE EMISSIONSTROOM SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACITOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Aardgasverbruik	273.824	m ³	2.085	570,9	83%
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	343	liter	3.262	1,1	0%
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	7.198	liter	2.784	20,0	3%
Brandstofverbruik wagenpark - HVO30	16.672	liter	2.378	39,6	6%
Totaal scope 1				671,4	
TYPE EMISSIONSTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACITOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	0	kWh	523	-	0%
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	4.059.939	kWh	0	-	0%
Elektriciteitsverbruik - wagens	0	kWh	523	-	0%
Totaal scope 2				-	
TYPE EMISSIONSTROOM BUSINESS TRAVEL	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACITOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	62.000	km	193	12,0	2%
Zakelijk vervoer - openbaar vervoer	44.251	km	15	0,7	0%
Totaal business travel				13	
TOTALE EMISSIONS SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL					684

TABEL M1. OVERZICHT CO ₂ -EMISSIONS, ZEIST + GR'en					2022 Heel jaar	
TYPE EMISSIONSTROOM SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)		
Aardgasverbruik	529.392	m ³	2.085	701,4		72%
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	0	liter	3.262	-		0%
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	73.412	liter	3.262	89,3		9%
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	7.698	liter	2.784	20,5		2%
Brandstofverbruik wagenpark - HVO30	16.672	liter	2.378	39,6		4%
Brandstofverbruik wagenpark - CNG	76.419	kg	2.633	48,1		5%
Totaal scope 1				898,9		
TYPE EMISSIONSTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)		
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	237.619	kWh	523	57,4		6%
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	4.587.620	kWh	0	-		0%
Elektriciteitsverbruik - wagens	41.109	kWh	523	9,9		1%
Totaal scope 2				67		
TYPE EMISSIONSTROOM BUSINESS TRAVEL	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)		
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	72.000	km	193	12,9		1%
Zakelijk vervoer - openbaar vervoer	44.251	km	15	0,7		0%
Totaal mobiliteit				14		
TOTALE EMISSIONS SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL					980	

5.4.2 Uitsluiting van overige GHG-emissies

In handboek 3.1 van de CO₂-Prestatieladder is de rapportage van de CO₂-emissie-inventaris over alle broeikasgassen, uitgedrukt in CO₂-equivalenten nog niet verplicht. Het is dus niet vereist overige gassen, niet zijnde CO₂ (CH₄, N₂O, HFC's, PFC's en SF₆) die vrijkomen bij operaties van de organisatie, mee te nemen in de emissie-inventaris. Dit geldt ook voor koudemiddelen (refrigerants) en smeermiddelen. Daarom worden deze uitgesloten van deze emissie-inventaris rapportage.

5.5 Verbranding van biomassa en GHG-verwijderingen

Er vonden geen verbranding van biomassa en geen GHG-verwijderingen plaats. Ook heeft er geen compensatie plaatsgevonden.

5.6 Onzekerheden en impact

De onzekerheden en de impact daarvan worden omschreven in het Excel document "Acties, planning en verantwoordelijkheden" op het tabblad "dataverzameling".

5.7 Verificatie

De organisatie heeft ervoor gekozen om de emissie-inventaris niet apart te laten verifiëren door een extern bureau. De CO₂-emissie-inventaris zal tijdens de externe audit middels een steekproef geverifieerd worden.

6 Voortgang en ambitiebepaling

6.1 Ambitie

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om reductiedoelstellingen op te stellen die zowel ambitieus als realistisch zijn. Om te kunnen bepalen hoe ambitieus de doelstellingen en maatregelen zijn van de organisatie is gekeken naar sectorgenoten en is de maatregellijst van SKAO ingevuld.

6.1.1 Vergelijking met sectorgenoten

• **Sectorgenoot 1 | Gemeente Amersfoort**

Vanaf 2019 gebruikt de gemeente de CO₂-prestatieladder om concrete doelen over de CO₂-uitstoot van haar eigen interne bedrijfsvoering op te stellen en te behalen.

De Gemeente Amersfoort zit nu op trede 3 (van de 5) op deze CO₂-prestatieladder.

Dit betekent dat de gemeente zich als doel heeft gesteld om in 2026 ten opzichte van 2018 40% minder CO₂ uit te stoten. Nader gespecificeerd zijn de doelstellingen voor 2026 als volgt:

- Scope 1 (gas en brandstoffen): 22% reductie in 2026 ten opzichte van 2018
- Scope 2 (elektra en zakelijke kilometers): 18% reductie in 2026 ten opzichte van 2018

• **Sectorgenoot 2 | Gemeente de Bilt**

Gemeente De Bilt wil in 2025 ten opzichte van 2020 circa 35% minder CO₂ uitstoten.

- Scope 1: 45% reductie in 2025 ten opzichte van 2020
- Scope 2: 17% reductie in 2025 ten opzichte van 2020

6.1.2 SKAO maatregellijst

De algemene conclusie naar aanleiding van de maatregellijst is dat de organisatie al vrij vooruitstrevend is. Binnen elke emissiecategorie bestaat er beleid om de ambitieuze doelstellingen te realiseren. In voorgaande jaren zijn er al grote stappen gezet op het gebied van vastgoed en de gemeentelijke organisatie.

6.2 CO₂-reductiedoelstellingen en voortgang

Onderstaande doelstellingen zijn gebaseerd op CO₂-reductiemaatregelen die te vinden zijn in het plan van aanpak in het Excel document "Acties, planning en verantwoordelijkheden". Hier staan tevens de doorberekeningen van de scope 1, 2 en business travel doelstellingen.

6.2.1 Hoofddoelstelling

HOOFDDOELSTELLING SCOPE 1 EN 2

Gemeente Zeist wil in 2027 ten opzichte van 2022 60% minder CO₂ uitstoten.

Deze doelstelling is absoluut.

JAARLIJKSE DOELSTELLING SCOPE 1 EN 2

2023	12%
2024	12%
2025	12%

2026	12%
2027	12%

6.2.2 Subdoelstellingen

SUBDOELSTELLINGEN		
	DOELSTELLING	VOORTGANG
Scope 1	66%	Aardgasvrij fase 3
Scope 2	100%	√
Business travel	10%	Mobiliteitsplan wordt opgesteld
Groene stroom	Inkoop	√
Alternatieve brandstoffen	100% elektrisch wagenpark	Vervangingsplan opgesteld
Energieverbruik	Energieneutraal in 2030	Energiebesparende maatregelen en maatregelen voor opwek van energie opgenomen in het plan van aanpak

6.3 Energiebeoordeling

Middels de energiebeoordeling wordt inzicht verkregen in de grootste energieverbruikers binnen de organisatie. Deze beoordeling wordt uitgevoerd conform ISO 50001. De CO₂-Prestatieladder vereist dat er inzicht wordt verkregen in de 80% grootste verbruikers. Hierdoor kunnen de belangrijkste processen, gebouwen en/of activiteiten die bijdragen aan het energieverbruik en mogelijk ook de CO₂-uitstoot effectief aangepakt worden. De analyse is gebaseerd op berekeningen uit het Excel document "CO₂-dashboard".

6.3.1 Energieverbruik

In onderstaande tabel zijn de energieverbruiken weergegeven voor scope 1, 2 en business travel.

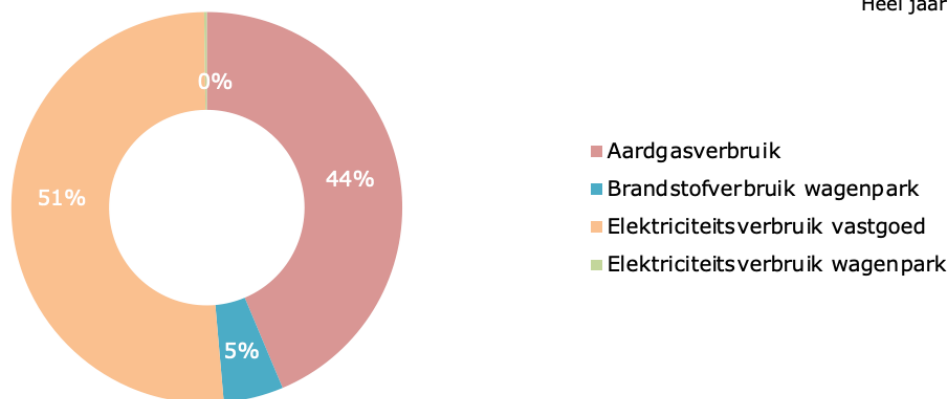
TABEL E1. OVERZICHT ENERGIEVERBRUIK, GEHELE ORGANISATIE				
ENERGIEDRAGER	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (GJ per eenheid)	VERBRUIK (GJ)
Aardgasverbruik	529.392	m ³	0,03165	16.755,3
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	73.412	liter	0,03545	2.602,3
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	7.698	liter	0,03292	253,4
Brandstofverbruik wagenpark - HVO30	16.672	liter	0,03501	583,8
Brandstofverbruik wagenpark - CNG	76.419	liter	0,03800	2.903,9
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	237.619	kWh	0,00360	855,4
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	4.587.620	kWh	0,00360	16.515,4
Elektriciteitsverbruik - wagens	41.109	kWh	0,00360	148,0
				40.617,5

6.3.2 Identificatie grootste energiestromen

In onderstaande figuur worden de top 80% grootste energiestromen in GJ weergegeven.

Figuur E1. Energieverbruik

2022
Heel jaar

De geïdentificeerde grootste energiestromen worden hieronder geanalyseerd.

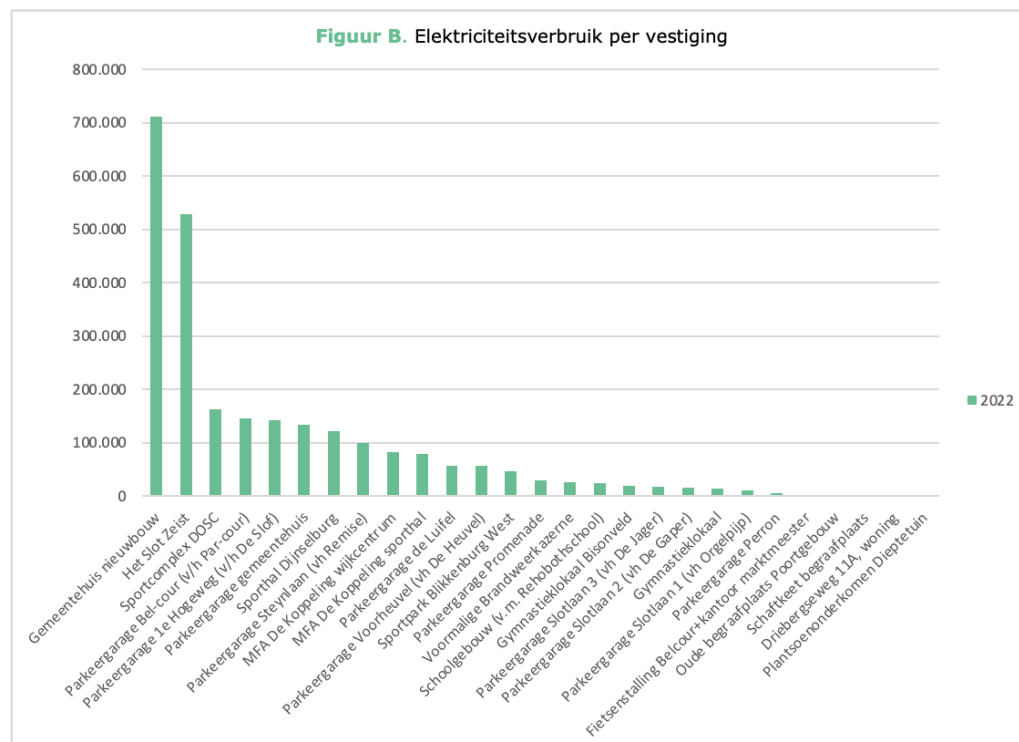
6.3.3 Analyse elektriciteitsverbruik

Het doel om de Gemeente Zeist te certificeren op de de CO₂-prestatieladder is onderdeel van de grotere ambitie om de gemeentelijke organisatie energieneutraal te zijn in 2030. Door de certificering wordt de aandacht voor energiemangement en CO₂-impact in de hele organisatie geborgd. Ook wordt de ambitie vertaald naar concrete stappen richting een energieneutrale organisatie.

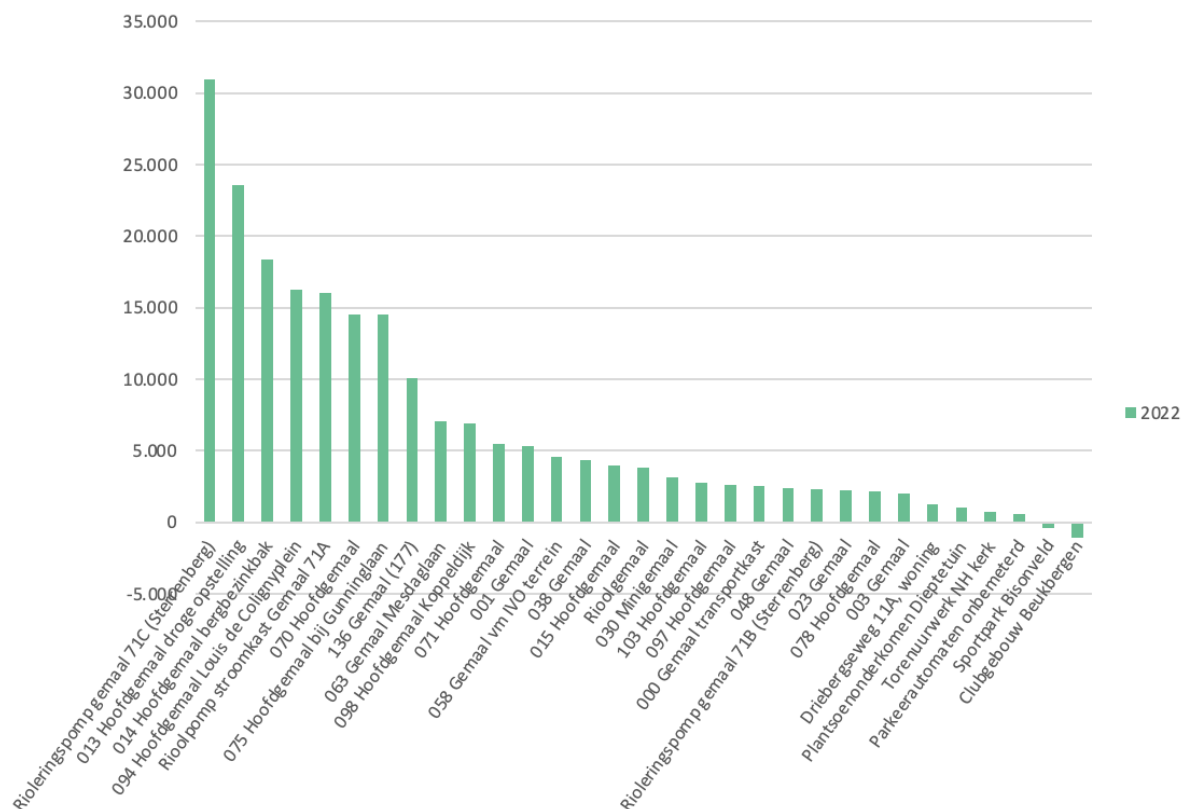
1. Van energiebeheer naar energiemangement:

Een belangrijke stap is het inzetten op pro-actief energiemangement. Door extra inzet op het thema wordt ervoor gezorgd dat trends en afwijkingen sneller worden geconstateerd waardoor er vroegtijdig kan worden ingegrepen. Ook worden besparingskansen (zoals versneld overgaan naar LED-lampen) zo sneller geïdentificeerd en waar mogelijk uitgevoerd. In onderstaande grafieken wordt het elektriciteitsverbruik per bron weergegeven, onderverdeeld in vastgoed, pompen & gemalen en openbare ruimten.

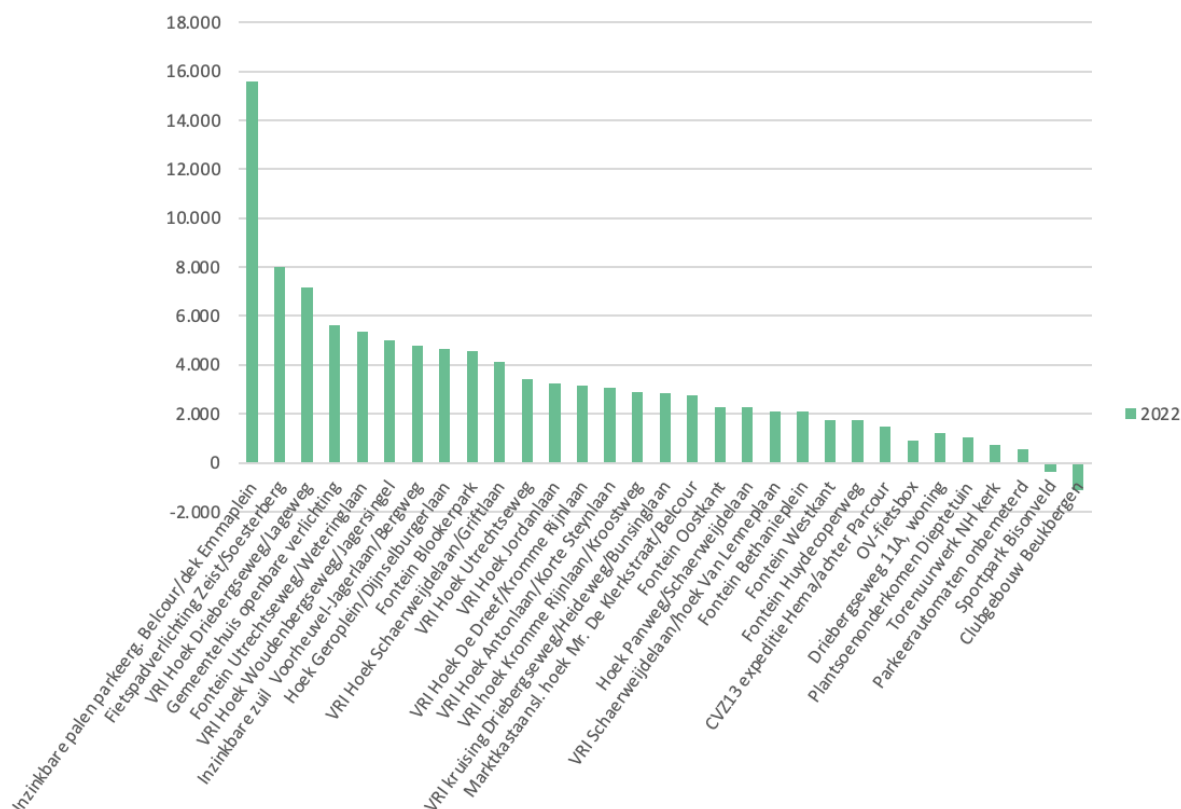
Figuur B. Elektriciteitsverbruik per vestiging

Figuur C. Elektriciteitsverbruik per gemaal

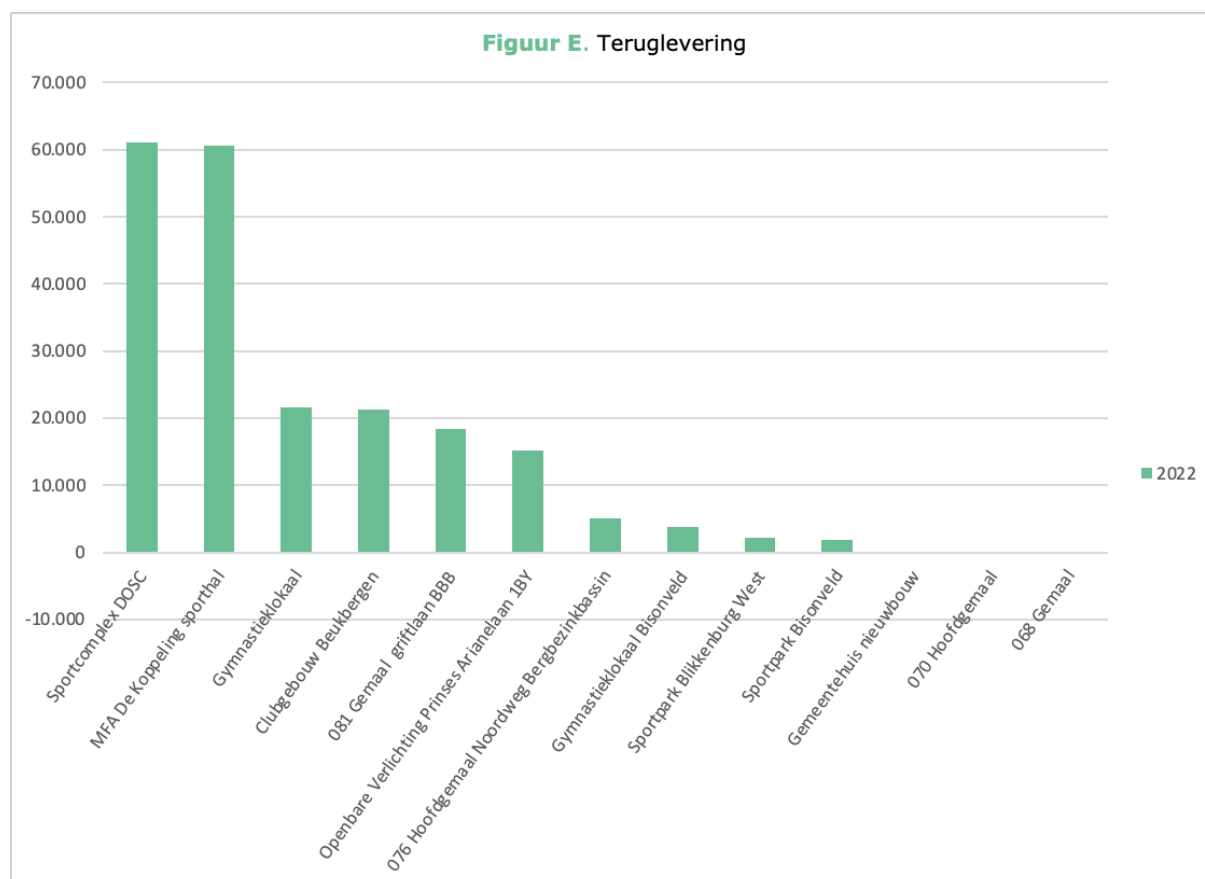

Figuur D. Elektriciteitsverbruik openbare ruimte

2. Eigen opwek

Onderdeel van de stappen richting een energieneutrale organisatie is het zelf opwekken van duurzame energie, idealiter door opwek op het eigen terrein (daken of bodem). Waar dit niet mogelijk is dient er waar mogelijk te worden gestreefd naar opwek binnen de gemeentegrens. In onderstaande grafiek wordt de teruglevering aan het net per locatie weergegeven. Let op: het gaat hier om teruglevering, niet om de opwek. Dit is het opwekoverschot (het deel dat niet zelf wordt gebruikt).

3. Duurzame inkoop

Het traject 'duurzaam inkopen' is reeds opgestart. De afgelopen periode is er vooral ingezet op kennisontwikkeling. De vervolgstap is dat duurzaam inkopen de vanzelfsprekende norm wordt en medewerkers zich toegerust voelen om hier uitvoering aan te geven. Het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeverschap en Inkopen (MVOI) is ondertekend en het 'actieplan MVOI' opgesteld. In concrete pilotprojecten gaat de gemeente aan de slag om de duurzame impact van het team Beheer Openbare Ruimte (BOR) te vergroten (inkoop weg- en waterbouw). Dit onderdeel heeft betrekking op CO₂-uitstoot door grondstoffen, productie, leveringen en diensten. Het gaat dus ook over de inkoop van energie. Doel is dus om het deel dat niet zelf opgewekt kan worden groen in te kopen, afkomstig van opwek op Nederlandse bodem.

Extra: In de keten

Borgen Energie als belang bij beleidsafwegingen:

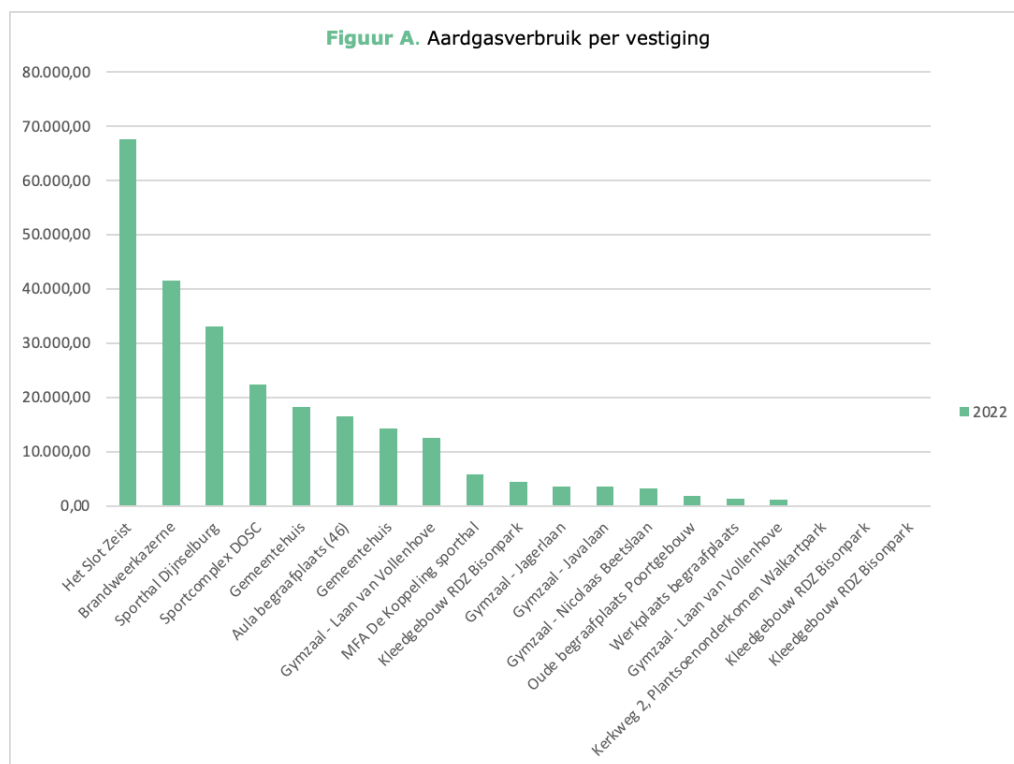
De Gemeente Zeist heeft als doel om het bewustzijn rondom energie te vergroten als 'belang' bij beleidsafwegingen. Bij beleidsvoorstellen willen we de impact op energie zichtbaar maken, zowel qua financiële kosten als CO₂-uitstoot. Zo brengen we de factor 'energie' expliciet als element in bij inkoop, bij vergunningverlening of bij de start van grote gebiedsopgaven. We bespreken de consequenties van de Routekaart en TVW met de relevante gemeentelijke teams. Samen met de teams van onder meer het sociaal domein, recreatie, sport, wijkzaken, economie, openbare ruimte en ruimtelijke ontwikkeling, kijken we naar de onderlinge

versterking en samenwerking op het gebied van duurzaamheid. Bij invoering van de omgevingswet zorgen we voor een goede vertaling van de Routekaart in omgevingsplannen en een omgevingsprogramma.

Borgen duurzaam bouwbeleid

In 2022 is het duurzaam bouwbeleid geactualiseerd. Recent is het convenant Duurzaam Bouwen ondertekend. De ambities geven concrete afspraken voor een energiebewuste inrichting van de fysieke ruimte, bijvoorbeeld door voorrang voor de fiets of ruimte voor elektrisch laden en deelmobiliteit. We bespreken de ambities en eisen met de relevante teams (projectmanagers, vergunningverlening, Ruimtelijke Ordening, duurzaam bouwloket), en organiseren regelmatig een inspiratiesessie Duurzaam Bouwen om collega's te informeren over wat er kan, en in gesprek te gaan over hoe we de markt hiertoe kunnen verleiden. We onderzoeken of het beschikbaar stellen van 'frictiebudget' van belang is voor lopende projecten, waarbij bij vaststelling van het projectbudget geen rekening is gehouden met later gestelde duurzaamheidseisen.

6.3.4 Analyse gasverbruik

44% van de eigen footprint wordt veroorzaakt door het gasverbruik. In 2021 waren de verbruiken van 17 adressen toe te schrijven aan de footprint van gemeente Zeist. 66% van het verbruik werd veroorzaakt door 4 locaties, namelijk:

1. Het Slot Zeist 67.517 m³
2. Brandweerkazerne (gemeentewerf) 41.484 m³
3. Sporthal Dijnselburg 32.973 m³
4. Sportcomplex DOSC 22.417 m³

Zeist Aardgasvrij

De Gemeente Zeist wil op gebied van verduurzaming het goede voorbeeld geven. De gemeenteraad van Zeist heeft daarbij de ambitie gesteld de organisatie in 2030 energieneutraal en van het aardgas af te hebben. De afgelopen jaren is hard gewerkt deze ambitie mogelijk te maken. Inmiddels zit de gemeente midden in de tweede fase van dit traject.

Fase 1

Met de verduurzaming van het vastgoed is de gemeente al sinds 2014 aan de slag door het mee te nemen in het duurzame meerjarenonderhoudsplan (DMJOP). In de uitvoer hiervan zijn maatregelen getroffen om alle gemeentelijke gebouwen te verduurzamen naar label A of B. Ook zijn zes gebouwen aardgasvrij gemaakt: het nieuwe deel gemeentehuis, kinderboerderij De Brink, wijkgebouw Beukbergen, gymzaal Bisonveld en twee voormalige onderkomens voor de plantsoendienst.

Fase 2

Afgesproken is de benodigde aanvullende investeringen in beeld te brengen op het moment van actualisatie van de routekaart. Tot die tijd wordt er verdere ervaring opgedaan bij het benutten van natuurlijke vervangingsmomenten voor het aardgasvrij maken van de volgende 5 gebouwen (fase 2, momenteel in uitvoering):

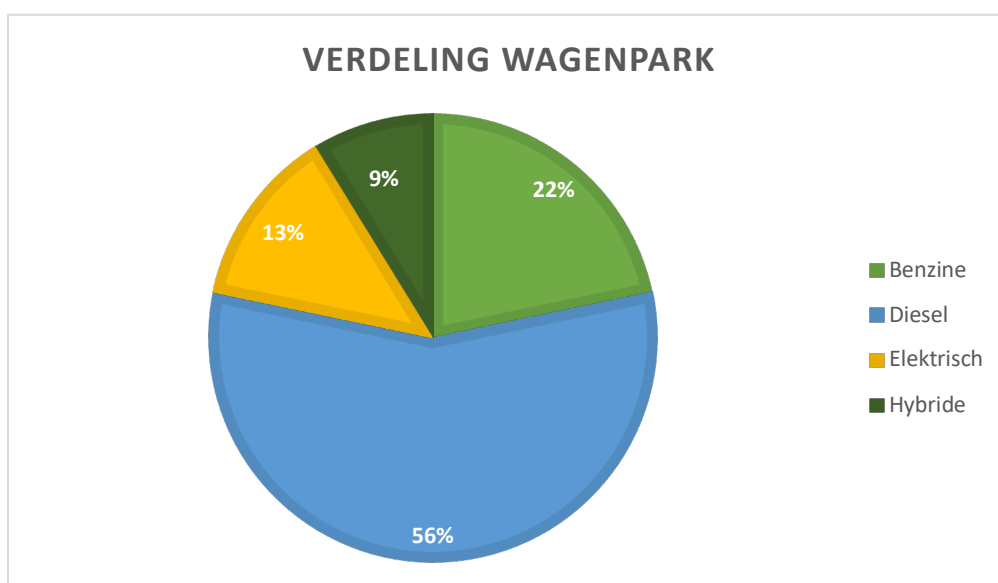
- Sporthal De Koppeling (De Clomp 1904-1918),
- Gymnastiekzaal Javalaan (Sumatrалаан 1),
- Voormalige dienstwoning (Woudenbergseweg 50) en
- Loods 1 en 2 van de begraafplaats (Woudenbergseweg 50b).

Fase 3 en 4

Ook ligt er al een concreet raadsvoorstel voor de volgende fase (fase 3 – 2024-2028), waarin aandacht wordt aan de praktische invulling van deze ambities. Externe factoren als netcongestie en kostenstijgingen zijn hierin meegenomen. In 2028 komt vervolgens een nieuw raadsvoorstel voor de afsluitende vierde fase (periode 2029 tot en met 2030).

6.3.5 Analyse wagenpark en bedrijfsmiddelen

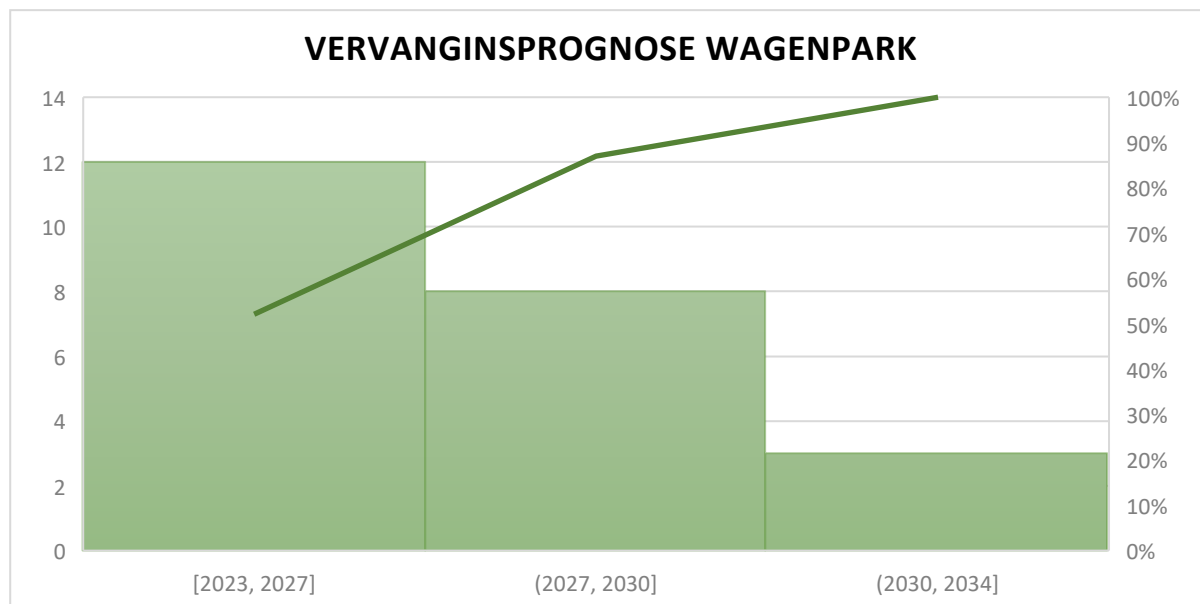
Als laatste onderdeel is het huidige wagenpark van de gemeente Zeist geanalyseerd. Het wagenpark – personenvervoer bestaat uit 23 auto's, waarvan het merendeel binnen team S&O. De overige auto's vallen binnen de teams sport, flex en boa.

Vervangingsprognose

Er is gekozen voor vervanging op natuurlijke momenten. Dit houdt in dat wagens in principe niet vroegtijdig worden afgeschreven, maar ten minste een levensduur van 10 jaar hebben binnen de gemeente Zeist. Dit maakt dat het wagenpark op zijn vroegst in 2034 volledig elektrisch is. Dit is iets wat in een later stadium kan worden heroverwogen. In 2028 zal het wagenpark volgens de huidige prognose voor 90% elektrisch zijn.

In onderstaande grafiek wordt de verwachte vervanging van de verschillende voertuigen uiteengezet.

6.3.6 Energie reductiedoelstelling

Het doel is om Zeist zo spoedig mogelijk energieneutraal te krijgen, uiterlijk in 2050. Dat betekent: op het grondgebied van Zeist wordt uiterlijk in 2050 evenveel energie duurzaam opgewekt als aan energie verbruikt. Dat begint ermee, dat Zeist tot 2050 de energievraag halveert. Eén derde van die opgave moet worden gerealiseerd in 2030: 33% van de benodigde energiebesparing en 33% van de noodzakelijke duurzaam opgewekte energie.

De organisatie heeft een reductiedoelstelling in het energieverbruik van 16,67% in 2030 ten opzichte van 2018 in scope 1 en 2. Deze reductie moet het gevolg zijn van onder andere de volgende maatregelen:

- Aardgasvrij maken gebouwen
- Doorvoeren energiebesparende maatregelen vastgoed
- Openbare verlichting vervroegd naar LED

6.4 Conclusie ambitiebepaling

Gemeente Zeist heeft naar aanleiding van bovenstaande vergelijkingen en de maatregellijst geconcludeerd dat de reductiedoelstelling gepresenteerd in de volgende paragraaf voldoende ambitieus is. Elke gemeente heeft een voorbeeldfunctie voor haar stakeholders en daarmee wordt er op een vooruitstrevende manier invulling gegeven aan verduurzaming. De organisatie schat zichzelf op het gebied van CO₂-reductie in als middenmoot vergeleken met andere gemeenten.

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten en onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gederfde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan gemeente Zeist. Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	Joris van Hees & Bas de Gooijer
Kenmerk:	CO ₂ -Prestatieladder Verslag 2022
Datum:	11-9-2023
Versie:	1.0
Verantwoordelijke projectleider:	Bart van Geleuken

Bijlagen

Bijlage A – Organizational boundary Beschrijving gemeentelijke organisatie

De gemeentelijke organisatie had in 2022 481 FTE in dienst. Dit is inclusief de inhuur (ook de sociaal domein medewerkers die officieel bij de andere werkgevers zoals Youkk en MEE in dienst zijn, zo'n 100 medewerkers).

Voor de CO₂-footprint zijn we uitgegaan van de gehele gemeentelijke organisatie van de gemeente Zeist. Hieronder wordt toegelicht wat er onder gemeentelijke organisatie wordt verstaan:

- **Gemeentelijke organisatie.** Dit houdt in alle locaties waar de medewerkers van de gemeente werkzaam zijn.
- **Vastgoed** dat in het beheer is van de gemeente Zeist. In de vastgoedlijst van de gemeente is opgenomen van welke panden de gemeente eigenaar is en welke panden er worden gehuurd.

Coalitie Gemeente Zeist

In de gemeente zijn een aantal partijen actief, namelijk: Groen Links, VVD, D66, CDA, Nieuw Democratisch Zeist, Seyst.nu, ChristenUnie-SGP, PvdA, SP en ZeisterBelang. De Gemeente Zeist heeft 33 raadsleden. Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Zeist bestaat uit de volgende personen en portefeuilles:

- Burgemeester: Koos Janssen
- Wethouders en portefeuilles:
 - Laura Hoogstraten: Werk en inkomen, Bestaanszekerheid, WMO, Ouderen en Welzijn, Asiel en integratie, Taal, Wonen, Kunst en Cultuur,
 - Walter van Dijk: Financiën (inclusief leges), Economische zaken, Horeca, Toezicht, handhaving, APV (Algemene Plaatselijke Verordening), Recreatie en toerisme, Cultureel erfgoed en monumenten, Oude begraafplaats, Grondzaken en vastgoed, Zakelijke relatie 't Slot, Theater Figi, Beauforthuis, Coördinerend portefeuillehouder Sociaal in Balans, ICT
 - Angèle Welting: Ruimtelijke ontwikkeling, Jeugd, Onderwijs, Gezondheidszorg, Sport, Diversiteit en inclusie, Omgevingswet: inhoud, financiën en uitvoering, Wijkdemocratie en buurtbudget
 - Wouter Catsburg: Duurzaamheid en energietransitie, Openbare ruimte, Mobiliteit inclusief parkeren, Natuur en biodiversiteit, Dienstverlening (inclusief Wet Open Overheid (WOO)), Dierenwelzijn, Circulaire samenleving, Begraafplaats
- Gemeentesecretaris: René Grotens

Vaststelling organisatiegrens

Op basis van hetgeen wat in de vorige hoofdstukken is beschreven, wordt er nu bepaald wat de organisatiegrens, oftewel de boundary, van de gemeente Zeist is.

Verbonden partijen

Naast de gemeentelijke organisatie is voor de gemeente Zeist bekeken welke onderdelen en regelingen deel uit maken van de gemeente. Hiervoor hebben we het overzicht gemeenschappelijke regelingen (paragraaf 2.4.3), privaatrechtelijke regelingen (paragraaf 2.4.4) en stichtingen met een bestuurlijke relatie (paragraaf 2.4.5) uit de begroting 2022 gebruikt. Hieronder worden de verschillende verbonden partijen toegelicht, inclusief een beschrijving van de mate van zeggenschap en de financiële en operationele invloed die de gemeente hierop kan uitoefenen.

Voor een verdere verdieping en onderbouwing van de vastgestelde organisatiegrens verwijzen we u naar het Excel bestand 'Boundary bepaling'. In deze analyse zijn de belangrijkste

verbonden partijen beschreven en wordt er inzicht verschaft in de afweging om de betrokken partij wel of niet mee te nemen in de boundary van de gemeente.

Regionale Dienst voor Werk en Inkomen (RDWI)

De kerntaak van de regeling is het zo bedrijfsmatig mogelijk (doen) uitvoeren van de taken van de deelnemende gemeentebesturen in het kader van de Participatiewet, als het gaat om van werk en bijstand (incidenteel en periodiek) en aanvullende regelingen, zoals onderdelen van het bestaanszekerheidsbeleid en schuldhulpverlening.

Mate van zeggenschap & conclusie

Gemeente Zeist heeft een belang van 46,2% in deze regeling. Hierbij heeft de gemeente operationele en financiële zeggenschap. Daarnaast maakt een persoon vanuit Gemeente Zeist deel uit van zowel het algemeen als het dagelijks bestuur. In de statuten is bepaald dat het stemrecht gelijkwaardig tussen de leden is verdeeld, waardoor Gemeente Zeist ten minste 1/3^e van de stemmen heeft in het dagelijks bestuur. Geldzaken worden besloten in het algemeen bestuur, waarin Gemeente Zeist 1/5^e van de stemmen heeft. In beide gevallen is de mate van invloed hoger dan (of gelijk aan) 20%, om deze reden wordt deze regeling meegenomen in de boundary. De regeling zal voor het aandeel van de gemeente (46,2%) worden meegenomen in de footprint van de gemeente.

Overige deelnemende organisaties

- Gemeente Bunnik
- Gemeente De Bilt (certificaathouder CO2-Prestatieladder)
- Gemeente Utrechtse Heuvelrug
- Gemeente Wijk bij Duurstede

Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)

De RMN heeft tot doel het realiseren van een effectieve, efficiënte en kwalitatief hoogwaardige en klantvriendelijke uitvoering van afvalbeheer en beheer van de openbare ruimte, waaronder reinigingstaken voor haar deelnemers. De organisatie voert de taken voor de deelnemende gemeenten uit via basistaken en additionele taken. De basistaken zijn verplicht voor alle deelnemende gemeenten, de additionele taken zijn op basis van de eigen keuze van de deelnemers. De financiën van AVU lopen via RMN.

Mate van zeggenschap

Gemeente Zeist heeft een aandeel van 23,9% van de regeling. Zij zijn de grootste gemeente in de regeling én initiatiefnemer van de regeling. In het collegeakkoord wordt expliciet benoemd dat Gemeente Zeist een actieve rol wil aannemen wat betreft het verduurzamen van bedrijven. Tevens zijn zij al in gesprek zijn met de RMN over verduurzaming in het algemeen. Daarnaast is duurzaamheid een belangrijk thema voor het werkveld afval.

Een beperkende factor is dat andere deelnemers van de gemeenschappelijke regelingen vooral sturen op het beperken van kosten. Gemeente Zeist heeft wel ambities op het gebied van duurzaamheid, maar kan dit niet goed uitrollen vanwege het gelijkwaardige stemrecht. De wethouder van Gemeente Zeist maakt samen met 5 anderen (van andere deelnemende gemeenten) deel uit van het Algemeen Bestuur. In het dagelijks bestuur heeft ieder lid één stem, maar heeft Gemeente Zeist geen afgevaardigden.

Conclusie

Gezien het aandeelpercentage van 23,9%, de stemverhouding in het algemeen bestuur (20%) én de ambitie van de gemeente is het advies om deze regeling voor 23,9% mee te nemen in de footprint van de gemeente.

Overige deelnemende organisaties

- Gemeente Nieuwegein
- Gemeente Soest (certificaathouder CO2-Prestatieladder)
- Gemeente Baarn

- Gemeente IJsselstein
- Gemeente Bunnik

Biga Group B.V. (BIGA)

Deze privaatrechtelijke regeling heeft tot doel de arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te bevorderen, waaronder in het bijzonder mensen met een SW-indicatie.

Mate van zeggenschap

Gemeente Zeist heeft een aandeel van 45,83% in deze regeling. Tevens is het BIGA-gebouw eigendom van de RDWI. De structuur wat betreft deelnemende gemeenten komt ook overeen met de RDWI.

Volgens de statuten is het Algemeen Bestuur belast met het besturen van de vennootschap. Het stemaandeel in de AB van Gemeente Zeist is 1/5^e. Grote beslissingen zoals investeringen boven de 100.000 euro dienen wel goedgekeurd te worden door de raad van commissarissen. Een van de drie leden van de RvC is een afgevaardigde van de Gemeente Zeist.

Conclusie

Gezien het aandeelpercentage van 45,83%, de stemverhouding in het algemeen bestuur (20%) én de zetel in het RvC is het advies om deze regeling voor 45,83% mee te nemen in de footprint van de gemeente.

Overige deelnemende organisaties

- Gemeente Bunnik
- Gemeente De Bilt (certificaathouder CO2-Prestatieladder)
- Gemeente Utrechtse Heuvelrug
- Gemeente Wijk bij Duurstede

Wijkontwikkelingsmaatschappij Kerckebosch B.V. (WOM)

Deze privaatrechtelijke regeling betreft de herontwikkeling van de wijk Kerckebosch. In een omgeving van heide en bos worden sociale huurwoningen, koopwoningen in diverse prijsklassen, alsmede vrije kavels gerealiseerd. Hiertoe worden versleten sociale huurflats afgebroken. Tevens zijn bijbehorende voorzieningen, een MFA en een Brede school gerealiseerd. De gemeente Zeist en de woningbouwvereniging Woongoed Zeist hebben voor de uitvoering een vennootschap opgericht: de Wijkontwikkelingsmaatschappij Kerckebosch BV (WOM).

Mate van zeggenschap & conclusie

Gemeente Zeist heeft een aandeel van 50% in deze regeling. Er is echter geen sprake meer van operationele en financiële zeggenschap omdat de betreffende wijk is gerealiseerd en er in 2023 geen activiteiten in de wijkontwikkelingsmaatschappij plaats vinden. Daarmee vindt er geen CO2-uitstoot meer plaats. In 2023 wordt de betreffende verbonden partij opgeheven en daarmee niet meegenomen in de boundary.

Zwembad Dijnseburg (SRO)

Deze privaatrechtelijke regeling heeft tot doel het beheer en de exploitatie van zwembad Dijnseburg en klimbos Dijnseburg. Het 'ondernemerschap' van het zwembad is een aantal jaren uitbesteed aan de SRO, waarbij de gemeente opdrachten en doelstellingen meegeeft.

Mate van zeggenschap & conclusie

Gemeente Zeist heeft een aandeel van 50% in deze regeling. Er is zeker sprake van zeggenschap en invloed, maar in gesprek met betrokkenen wordt aangegeven dat dit niet (direct) op het detail van bijv. watertemperatuur is. Het pand is eigendom van de gemeente, het groot onderhoud valt dan ook onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Gezien de invloed op het vastgoed én de mogelijkheid om opdrachten mee te geven heeft de gemeente operationele en financiële zeggenschap, waardoor deze partij volledig zou moeten worden meegenomen in de boundary.

Overige gemeentelijke regelingen

De volgende gemeentelijke regelingen hebben we niet meegenomen in de boundary omdat het belang van de gemeente Zeist in de regeling niet groter is dan 20% en vastgesteld hebben dat de invloed van de gemeente Zeist in CO2 besprekingen bij de betreffende regeling te beperkt is.

- Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BGHU)
- Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
- Gasdistributie Zeist en Omstreken (GZO)
- Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht (GGDRU)
- Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)
- Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
- Parkeerservice (CPS)
- Stichting Openbaar Onderwijs Rijn- en Heuvelland "Wereldkidz"
- Stichting Openbare Scholengemeenschap Schoonoord (NUOVO)
- Fonds Hart van de Heuvelrug (Provinciale Bestuurscommissie)
- U10
- BNG Bank
- Stichting Administratiekantoor Dataland
- Vitens

Daarnaast zijn er nog vele subsidierelaties. Hierbij is er geen sprake is van eigendom, maar soms wel van invloed. Voor dit type relaties wordt een apart traject opgezet om via de subsidie-ingang toch beweging te creëren op het gebied van duurzaamheid en CO2-reductie. Twee belangrijke subsidierelaties zijn:

- Stichting Kunstenhuis/IDEA
- Stichting MeanderOmnium

Vastgoed

De gemeente is eigenaar van een groot aantal gebouwen. Deze zijn terug te vinden in het vastgoedoverzicht. Aangezien het hier vaak gaat om gebouwen waar energie wordt verbruikt (gas en elektra), heeft dit effect op de CO₂-uitstoot van de gemeente. Hieronder wordt aangegeven welke factoren er mee worden genomen om te kunnen bepalen van welk vastgoed het energieverbruik mee moet worden genomen:

- De gemeente betaalt de energierekening. Deze gas- en elektriciteitsverbruiken worden meegenomen in de CO₂-footprint.
- De gemeente is eigenaar en heeft het gebouw meegenomen in MeerJarenOnderhoudsPlanning (MJOP). Gemeente is hierdoor verantwoordelijk voor verduurzaming vastgoed. Energierekeningen worden door huurder betaald en vallen buiten de CO₂-footprint van de gemeente. Maatregelen voor het verduurzamen van het vastgoed wordt wel meegenomen in de maatregelenlijst ofwel Plan van Aanpak.
- Vastgoed dat de gemeente huurt. Het energieverbruik wordt doorbelast aan de gemeente en het verbruik wordt om die reden meegenomen in de CO₂-footprint.

Dit overzicht zal jaarlijks worden bijgewerkt door de vastgoedbeheerder.

Wagenpark en materieel

De gemeente heeft een aantal materiele bezittingen die van invloed zijn op de CO₂-uitstoot. Denk hierbij aan voertuigen en machines die worden ingezet voor dienstreizen van medewerkers en het uitvoeren van beheer en onderhoudstaken. Het brandstofverbruik van al deze middelen wordt meegenomen in de CO₂-footprint. Het overzicht van deze bezittingen zal jaarlijks worden bijgewerkt naar de laatste stand van zaken. Daarnaast is de gemeente als eigenaar verantwoordelijk voor het reduceren van het verbruiken dan wel voor het reduceren van de CO₂-uitstoot.

Openbare verlichting

De gemeente is eigenaar van de openbare verlichting op de gemeentelijke grond. Denk hierbij aan straatverlichting, abri's en verkeerslichten. Het elektriciteitsverbruik van deze verlichting wordt meegenomen in de CO₂-footprint. Daarnaast is de gemeente als eigenaar verantwoordelijk voor het reduceren van de verbruiken dan wel voor het reduceren van de CO₂-uitstoot.

Gemalen en pompen

De gemeente is eigenaar van de gemalen en pompen die worden gebruikt om het waterniveau op peil te houden en/of af te pompen, welke buiten eigendom van het waterschap vallen. Het energieverbruik van deze gemalen en pompen worden meegenomen in de CO₂-footprint van de gemeente. Daarnaast is de gemeente als eigenaar verantwoordelijk voor het reduceren van de verbruiken dan wel voor het reduceren van de CO₂-uitstoot.

Vaststellen Organizational Boundary

Op basis van hetgeen wat in voorgaand hoofdstuk is beschreven is te bepalen wat de boundary is van de gemeente Zeist. In het CO₂-Reductieplan van de gemeente is terug te vinden welke verbruiken worden meegenomen in de CO₂-uitstoot van de gemeente. Dit betekent dat de boundary en de te naam stelling op het certificaat er als volgt uitziet:

- **Gemeente Zeist**

Met de volgende werklocaties:

- Gemeentehuis
Het Rond 1 3701 HS Zeist
- Gemeentewerf (onderhoud werkplaatsen voor de servicedienst en opslagterrein)
Van Renneselaan 32 te Zeist
- Gemeentelijke begraafplaats en crematorium Zeister Bosrust
Woudenbergseweg 46, 3707 HX, Zeist

Gemeenschappelijke regelingen:

- Regionale Dienst voor Werk en Inkomen (RDWI) (46%)
- Reinigingsbedrijf Midden-Nederland (RMN) (24%)
- Biga Group B.V. (BIGA) (46%)
- Zwembad Dijnseburg (SRO) (100%)

Bestaande uit de volgende materiele bezittingen die in eigendom zijn van de gemeente:

- Vastgoed
- Wagenpark en machines
- Openbare verlichting
- Pompen en gemalen